

Briselē, 2019. gada 15. februārī
(OR. en)

6227/19

Starpiestāžu lieta:
2017/0309(COD)

CODEC 357
PROCIV 11
JAI 108
COHAFA 14
FIN 122
PE 41

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS, ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības Civilās aizsardzības mehānismu – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2019. gada 11.–14. februāris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā, tādējādi izvairoties no vajadzības pēc otrā lasījuma un samierināšanas procedūras.

Šajā sakarā referente *Elisabetta GARDINI (PPE, IT)* Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 79) lēmuma priekšlikumā. Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Turklāt *Adina-Ioana VĂLEAN* (*PPE*, RO) Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniedza kopīgu paziņojumu (grozījums Nr. 80).

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2019. gada 12. februārī pieņēma kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 79) lēmuma priekšlikumā, kā arī grozījumu Nr. 80, kas satur kopīgo paziņojumu. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

Savienības civilās aizsardzības mehānisms *I**

Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra normatīvā rezolūcija Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (COM(2017)0772/2 – C8-0409/2017 – 2017/0309(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2017/0772/2),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 196. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0409/2017),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar Protokolu Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu iesniegusi Čehijas parlamenta Deputātu palāta un kurā norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 18. oktobra atzinumu³,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 16. maija atzinumu⁴,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 69.f panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2018. gada 19. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas, Budžeta komitejas, Reģionālās attīstības komitejas atzinumus un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus un nostāju grozījumu veidā (A8-0180/2018),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju⁵;
 2. apstiprina Parlamenta, Padomes un Komisijas kopējo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai;

³ *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

⁴ OV C 361, 5.10.2018., 37. lpp.

⁵ Ar šo nostāju aizstāj 2018. gada 31. maijā pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P7_TA(2018)0236).

3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
4. aicina Komisiju atturēties no līdzekļu pārdales, lai finansētu jaunas politikas prioritātes, kuras tiek pievienotas daudzgadu finanšu shēmas cikla laikā, jo tas neizbēgami negatīvi ietekmēs citu Savienības pamatdarbību īstenošanu;
5. aicina Komisiju nākamajā daudzgadu finanšu shēmā, kas sāksies 2021. gadā, nodrošināt Savienības Civilās aizsardzības mehānismam (*UCPM*) pietiekamu finansējumu, pamatojoties uz pašreizējo mehānisma pārskatīšanu;
6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2018. gada 12. februārī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/..., ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 196. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁶,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁷,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁸,

⁶ 2018. gada 18. oktobra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁷ OV C 361, 5.10.2018., 37. lpp.

⁸ Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra nostāja.

tā kā:

- (1) Ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu ("Savienības mehānisms"), kas reglamentēts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ⁹, nostiprina sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm un veicina koordināciju civilās aizsardzības jomā, lai uzlabotu Savienības reaģēšanu uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām.
- (2) Atzīstot dalībvalstu primāro atbildību novērst dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, Savienības mehānisms veicina solidaritāti starp dalībvalstīm saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 3. punktu.
- (3) Dabas un cilvēka izraisītas katastrofas var notikt jebkurā vietā visā pasaulē, bieži vien bez brīdinājuma. Neatkarīgi no tā, vai katastrofām ir dabiska izcelsme vai tās izraisījuši cilvēki, tās kļūst arvien biežākas, ekstrēmākas un sarežģītākas, tās pastiprina klimata pārmaiņu ietekmi, un tās neapstājas pie valstu robežām. Sekām, ko katastrofas rada cilvēkiem, videi, *sabiedrībai* un ekonomikai, var būt iepriekš *neiedomājams apmērs*.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

- (4) Nesenā pieredze ir parādījusi, ka paļaušanās uz brīvprātīgiem tādas savstarpējās palīdzības piedāvājumiem, kurus koordinē un atvieglo Savienības mehānisms, ne vienmēr nodrošina to, ka ir pieejamas pietiekamas spējas, lai apmierinošā līmenī apmierinātu katastrofu skarto cilvēku pamatvajadzības, vai ka tiek nodrošināta pienācīga vides un īpašuma aizsardzība. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad dalībvalstis vienlaikus skar ***katastrofas, kas ir gan atkārtotas, gan negaidītas, neatkarīgi no tā, vai tās ir dabas vai cilvēka izraisītas***, un kad kolektīvās spējas nav pietiekamas. ***Lai novērstu minētos trūkumus un risinātu jaunus draudus, pilnīgi elastīgā veidā būtu jāizmanto visi Savienības instrumenti, tostarp sekmējot aktīvu pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanos.***
- (5) ***Ir būtiski, lai dalībvalstis veiktu atbilstīgas novēršanas un sagatavotības darbības, ar ko cita starpā nodrošina, ka ir pieejams pietiekami daudz spēju rīkoties katastrofu gadījumā, jo īpaši meža ugunsgrēku gadījumā. Ņemot vērā, ka Savienība pēdējos gados ir saskārusies ar īpaši spēcīgiem un plašiem meža ugunsgrēkiem, kuri parādīja, ka vairākās dalībvalstīs un Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējās (EERC), kas ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES izveidots kā brīvprātīgu rezervju saraksts, kurā jau iepriekš ir iekļautas dalībvalstu reaģēšanas spējas, ir ievērojama darbību nepietiekamība, papildu pasākumi būtu jāveic arī Savienības līmenī. Meža ugunsgrēku novēršana ir arī būtiska globālo CO₂ emisiju samazināšanas saistību kontekstā.***

- (6) Novēršana ir ļoti svarīga aizsardzībai pret ***dabas un cilvēka izraisītām*** katastrofām, un šajā sakarā ir vajadzīga turpmāka rīcība. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu regulāri ***Komisijai jāiesniedz kopsavilkumi par saviem riska novērtējumiem un savu riska pārvaldības spēju novērtējumu, galveno uzmanību vēršot uz būtiskākajiem riskiem. Turklāt dalībvalstīm būtu jādalās informācijā par novēršanas un sagatavotības pasākumiem, jo īpaši tādiem, kas nepieciešami, lai novērstu būtiskākos riskus, kam ir pārrobežu ietekme, un attiecīgos gadījumos riskus, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas.***
- (7) ***Komisijai kopā ar dalībvalstīm būtu vēl vairāk jāpilnveido pamatnostādnes, lai atvieglotu dalīšanos informācijā par katastrofu riska pārvaldību. Šādām pamatnostādnēm būtu jāpalīdz veicināt šādas informācijas salīdzināmību, jo īpaši, ja dalībvalstis saskaras ar līdzīgiem riskiem vai pārrobežu riskiem.***

- (8) *Katastrofu riska novēršana un pārvaldība nozīmē to, ka ir jāizstrādā un jā īsteno riska pārvaldības pasākumi, kas ietver plašu dalībnieku loka koordinēšanu. Kad tiek gatavoti riska novērtējumi un riska pārvaldības pasākumi, ir svarīgi ņemt vērā pašreizējo klimata mainīgumu un klimata pārmaiņu paredzamo virzību. Izšķiroša nozīme novēršanas darbību un reaģēšanas spēju pastiprināšanā ir riska karšu sagatavošanai. Ārkārtīgi liela nozīme ir pasākumiem, ar ko mazina iedzīvotāju, ekonomisko darbību (tostarp kritiskās infrastruktūras), dzīvnieku labturības un savvaļas dzīvnieku, vides un kultūras resursu, piemēram, bioloģiskās daudzveidības, meža ekosistēmas pakalpojumu un ūdens resursu, neaizsargātību.*
- (9) *Lai uzlabotu novēršanas un sagatavotības plānošanu un koordināciju starp dalībvalstīm, Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izveidot konkrētus apspriešanās mehānismus. Turklāt gadījumos, kad dalībvalsts ir bieži lūgusi palīdzību, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieprasīt informāciju par novēršanas un sagatavotības pasākumiem saistībā ar konkrētiem riskiem. Komisijai šāda informācija būtu jāizvērtē, lai maksimāli palielinātu vispārējo Savienības atbalstu katastrofu riska pārvaldīšanai **un lai paaugstinātu novēršanas un sagatavotības līmeni dalībvalstīs.** Būtu jāsamazina administratīvais slogs un **jāpastiprina** saikne ar citiem būtiskiem Savienības politikas virzieniem un instrumentiem, jo īpaši **ar** Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013¹⁰.*

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 12. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (10) *Savienības iedzīvotājus arvien vairāk apdraud plūdi. Lai stiprinātu novēršanas un sagatavotības darbības civilās aizsardzības jomā un lai mazinātu savu attiecīgo iedzīvotāju neaizsargātību saistībā ar plūdu riskiem, dalībvalstīm, kad tās saskaņā ar šo lēmumu veic savus riska novērtējumus, ir pilnībā jāizmanto cita starpā arī riska novērtējumi, kas veikti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK¹¹, lai noteiktu, vai plūdi apdraud to ūdensteces un piekrastes, un lai īstenotu atbilstīgus un koordinētus pasākumus šādu risku mazināšanai.*
- (11) Ir jāpastiprina kolektīvā spēja sagatavoties katastrofām un reaģēt uz tām, jo īpaši izmantojot savstarpējo atbalstu Eiropā. Lai **atspoguļotu jauno tiesisko regulējumu saskaņā ar šo lēmumu, nosaukums "Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējas" vai "brīvprātīgo rezervju saraksts" būtu jāmaina uz "Eiropas civilās aizsardzības rezerve"**.
- (12) Eiropas civilās aizsardzības rezerves pastiprināšanai ir vajadzīgs lielāks Savienības finansējums, kas paredzēts spēju pielāgošanai un remontam, kā arī darbības izmaksām.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.).

- (13) *Turklāt, lai stiprinātu vispārējās esošās spējas, būtu jāizveido rescEU spējas kā galējais līdzeklis reaģēšanai uz smagām situācijām, kad ar esošajām spējām valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, attiecīgajos apstākļos nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dažādu veidu katastrofām.*
- (14) *Reģionālo un vietējo iestāžu loma katastrofu novēršanā un pārvaldībā ir ļoti svarīga, un to reaģēšanas spējas ir pienācīgi jāiesaista visās koordinēšanas un izvietojanas darbībās, ko veic saskaņā ar šo lēmumu un dalībvalstu institucionālo un tiesisko regulējumu, nolūkā, cik vien iespējams, samazināt pārklāšanos un sekmēt savietojamību. Šādām iestādēm var būt svarīga preventīva loma, un tās ir arī pirmās, kas kopā ar savām brīvprātīgo spējām reaģē tūlīt pēc katastrofas. Tādēļ ir vajadzīga pastāvīga sadarbība vietējā, reģionālā un pārrobežu līmenī, kuras mērķis ir izveidot kopējas brīdināšanas sistēmas ātrai intervencei pirms rescEU mobilizācijas, kā arī regulāras sabiedrības informēšanas kampaņas par pirmajiem reaģēšanas pasākumiem.*
- (15) *rescEU spējām būtu jā saglabā elastīgums un spēja mainīties, lai reaģētu uz jaunām norisēm un turpmākām problēmām, piemēram, klimata pārmaiņu radītajām sekām.*
- (16) *Apzinātie riski, vispārējās spējas un nepietiekamība laika gaitā mainās, tāpēc rescEU izveidē ir nepieciešama elastība. Tādēļ Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka rescEU spējas, ņemot vērā apzinātos riskus, vispārējās spējas un nepietiekamību.*
- (17) *Lai nodrošinātu rescEU spēju darbību, būtu jāparedz papildu finanšu apropriācijas ar mērķi finansēt darbības Savienības mehānisma ietvaros.*

- (18) Savienībai vajadzētu būt iespējai atbalstīt dalībvalstis, ***līdzfinansējot rescEU spēju attīstību, tostarp to nomu, līzingu vai iegādi***. Tas būtiski palielinātu Savienības mehānisma efektivitāti, nodrošinot to, ka spējas ir pieejamas gadījumos, kad efektīva reaģēšana uz katastrofām citādi nebūtu ***garantēta***, jo īpaši tādu katastrofu gadījumā, kurām ir plaša mēroga ietekme, kas skar būtisku skaitu dalībvalstu. Ar ***kopēju*** spēju iepirkumu vajadzētu būt iespējamam panākt apjomradītus ietaupījumus un labāku koordināciju reaģēšanā uz katastrofām.
- (19) ***Savienības finansiālās palīdzības summa, ko izmaksā rescEU spēju attīstīšanai, būtu jānosaka, ņemot vērā šajā lēmumā izklāstīto attiecināmo izmaksu kategoriju sarakstu. Pilnīga Savienības finansiālā palīdzība būtu jāsniedz spējām, kas nepieciešamas, lai reaģētu uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas un kuri varētu radīt ievērojamu pārrobežu ietekmi, un saistībā ar kuriem uzskata, ka sagatavotības līmenis Savienībā nav atbilstīgs, pamatojoties uz spēju nepietiekamības analīzēm, ko veikušas valstu civilās aizsardzības iestādes un Komisija. Būtisks līdzfinansējums būtu jāparedz arī spējām, kuru iegādes izmaksas un izmaksas, kas atkārtojas, ir vislielākās, piemēram, spējām mēža ugunsgrēku dzēšanai no gaisa. Precīzas līdzfinansējuma likmes būtu jānosaka gada darba programmās.***

- (20) *Lai līdzsvarotu valsts atbildību un solidaritāti starp dalībvalstīm, daļai no darbību izmaksām par rescEU spēju izvietošānu vajadzētu būt tādām, kuru segšanai var pretendēt uz Savienības finansiālo palīdzību.*
- (21) *Dalībvalstis vai to iedzīvotājus var nopietni skart trešās valstīs notiekošas katastrofas. Šādās situācijās rescEU spējām vajadzētu būt pieejamām arī izvietošānai ārpus Savienības. Ņemot vērā solidaritāti starp dalībvalstīm, gadījumā, kad rescEU spējas tiek izvietotas ārpus Savienības, darbību izmaksas būtu jāsedz ar Savienības budžeta līdzekļiem.*

- (22) *Lai nodrošinātu gan koordinētu, gan ātru reaģēšanu, lēmumi par izvietošanu un demobilizāciju un visi lēmumi konfliktējošu pieprasījumu gadījumā būtu jāpieņem Komisijai ciešā koordinācijā ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, un dalībvalsti, kurai attiecīgā rescEU spēja pieder, kura to nomā vai ņem līzīngā. Komisijai un dalībvalstīm, kam rescEU spējas pieder, kas tās nomā vai ņem līzīngā, būtu jāslēdz darbības līgumus, kuros precizēs rescEU spēju izvietošanas noteikumus.*

- (23) *Apmācība, pētniecība un inovācija ir civilās aizsardzības jomā īstenotās sadarbības būtiski aspekti. Lai palielinātu civilās aizsardzības apmācības un praktisko nodarbību lietderību un efektivitāti, veicinātu inovāciju un dialogu un uzlabotu sadarbību starp dalībvalstu civilās aizsardzības iestādēm un dienestiem, ir jāizveido Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls. Minētā tīkla pamatā vajadzētu būt esošām struktūrām, tostarp izcilības centriem, universitātēm, pētniekiem un citiem ekspertiem, jauniem profesionāļiem un pieredzējušiem brīvprātīgajiem ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomā. Būtu jāpastiprina arī turpmāka sadarbība apmācības, pētniecības un inovācijas jomā ar starptautiskām organizācijām, un, ja iespējams, tā būtu jāpaplašina, iesaistot trešās valstis, jo īpaši kaimiņvalstis.*
- (24) *Civilās aizsardzības dalībnieki savu dzīvi veltī tam, lai palīdzētu citiem, un iegulda laiku un pūles, lai atbalstītu tos, kuriem nepieciešama palīdzība. Savienībai būtu atzinīgi jānovērtē šāda drosme un apņemšanās nodrošināt Savienības civilo aizsardzību.*
- (25) *Lai gan civilās aizsardzības stiprināšana, ņemot vērā laikapstākļu izraisītu un ar iekšējo drošību saistītu katastrofu tendences, ir viena no svarīgākajām prioritātēm visā Savienībā, ir būtiski nodrošināt spēcīgu teritoriālo un kopienu vadītu dimensiju, jo vietējo kopienu rīcība ir ātrākais un efektīvākais veids, kā ierobežot katastrofas radīto kaitējumu.*

- (26) Ir jāvienkāršo un **jāracionalizē** Savienības mehānisma procedūras **un jāpaliekina to elastīgums**, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis var **ātri** piekļūt palīdzībai un spējām, kas vajadzīgas, lai pēc iespējas ātrāk **un efektīvāk** reaģētu uz dabas vai cilvēka izraisītām katastrofām.
- (27) Lai maksimāli izmantotu esošos finansēšanas instrumentus un atbalstītu dalībvalstis palīdzības sniegšanā, **tostarp** reaģēšanā uz katastrofām ārpus Savienības **■**, tiek piešķirts finansējums, ievērojot Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 21., 22. un 23. pantu, **saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046¹² 191. panta 1. punktu. Tomēr civilās aizsardzības darbību un jo īpaši humānās palīdzības finansējumam vajadzētu palikt skaidri nošķirtam, un tam būtu pilnībā jāatbilst to attiecīgajiem mērķiem un juridiskajām prasībām.**

¹² **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).**

- (28) Ir svarīgi nodrošināt, ka dalībvalstis veic visas vajadzīgās darbības, lai efektīvi novērstu dabas un cilvēka izraisītas katastrofas un mazinātu to sekas. Ar šā lēmuma noteikumiem būtu jāpastiprina saikne starp Savienības mehānisma ietvaros veiktajām novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas darbībām. Būtu arī jānodrošina saskaņotība ar citiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par katastrofu novēršanu un katastrofu riska pārvaldību, tostarp par pārrobežu mērogā veiktām novēršanas darbībām un reaģēšanu uz tādiem apdraudējumiem kā nopietni pārrobežu veselības apdraudējumi, ***kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā 1082/2013/ES¹³. Kohēzijas politikas teritoriālās sadarbības programmas paredz veikt konkrētas darbības, lai ņemtu vērā noturību pret katastrofām, riska novēršanu un pārvaldību, un būtu jāīsteno papildu centieni virzībā uz spēcīgāku integrāciju un lielākām sinerģijām. Turklāt visām darbībām vajadzētu būt saskaņotām ar*** starptautiskajām saistībām, piemēram, Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīgumu un ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, ***un tām būtu aktīvi jāsekmē minēto saistību pildīšana.***
- (29) ***Lai nodrošinātu visaptverošu un netraucētu apmaiņu ar informāciju par spējām un moduļiem, kas ir dalībvalstu rīcībā, ir nepieciešams, lai Kopīgajā ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmā (CECIS) augšupielādētā informācija tiktu pastāvīgi atjaunināta. Attiecībā uz informāciju, ko sniedz, izmantojot CECIS, ir arī lietderīgi, ka dalībvalstis tur reģistrē spējas, kuras tās nav iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē un kuras ir to rīcībā, minēto spēju izvietojšanas nolūkā ar Savienības mehānisma starpniecību.***

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1082/2013/ES (2013. gada 22. oktobris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2119/98/EK (OV L 293, 5.11.2013., 1. lpp.).

- (30) *Tāpat ir svarīgi veidot sinerģijas un uzlabot papildināmību un koordināciju starp Savienības mehānismu un citiem Savienības instrumentiem, tostarp ar tiem, kuri var palīdzēt novērst vai mazināt katastrofu radīto kaitējumu.*
- (31) *Lai grozītu attiecināmo izmaksu kategorijas, ko izmanto, lai noteiktu Savienības finansiālo palīdzību rescEU spēju attīstīšanai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu ¹⁴. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁴. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.*
- (32) *Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai attiecībā uz: Eiropas civilās aizsardzības rezervei nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidu un skaita noteikšanu; tā noteikšanu, no kādām spējām sastāv rescEU, ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību; rescEU izveidi, pārvaldību un uzturēšanu; Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla izveidi un organizāciju; tādu risku kategorijām, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, un atbilstošām spējām, ar ko tiem pievērsties; un kritērijiem un procedūrām, lai atzītu ilgtermiņa apņemšanos un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹⁵.*

¹⁴ OV L 123, 12.5.2016., 1.lpp.

¹⁵ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).*

- (33) Ņemot vērā to, ka dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt šā lēmuma mērķi, ***proti, palielināt kolektīvo spēju novērst katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām***, bet mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (34) ***Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju uz pilnīgu rescEU īstenošanu, Komisijai pārejas laikā vajadzētu būt iespējai piešķirt finansējumu ātras attiecīgo valsts spēju pieejamības nodrošināšanai. Komisijai un dalībvalstīm būtu jātiecas iegūt papildu spējas – tostarp ugunsdzēsšanas helikopterus –, lai jau 2019. gada vasarā reaģētu uz meža ugunsgrēku risku.***
- (35) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Lēmums Nr. 1313/2013/ES.
- (36) ***Lai būtu iespējams nekavējoties piemērot šajā lēmumā paredzētos pasākumus, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,***

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ar šo groza šādi:

1) lēmuma 3. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta *c)* **apakšpunktu aizstāj ar šādu** ■ :

"c) veicināt ātru un efektīvu reaģēšanu katastrofu vai katastrofu draudu gadījumā, tostarp veicot pasākumus, lai mazinātu minēto katastrofu tūlītējās sekas;"

ii) **pievieno šādus apakšpunktus:**

*"e) vairāk izmantot zinātniskās atziņas par **katastrofām** un veicināt to pieejamību; un*

*f) **pastiprināt sadarbības un koordinācijas pasākumus pārrobežu līmenī un starp dalībvalstīm, kuras var skart tādu pašu veidu katastrofas.**"*

b) panta 2. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

*"a) katastrofu novēršanas regulējuma īstenošanā gūtos panākumus: kurus nosaka pēc to dalībvalstu skaita, kuras ir darījušas pieejamu Komisijai 6. panta ■ 1. punkta *d)* **apakšpunktā** minēto **informāciju**;*

2) lēmuma 4. pantā pievieno šādu 12. punktu:

"12) "iesaistītā valsts" ir trešā valsts, kas piedalās Savienības mehānismā saskaņā ar 28. panta 1. punktu.";

3) lēmuma 5. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta a) *apakšpunktu* aizstāj ar šādu:

"a) veic darbības, lai uzlabotu zināšanu bāzi par katastrofu riskiem un lai **labāk** atvieglotu **un sekmētu sadarbību un** zināšanu, zinātnisko pētījumu **un inovācijas** rezultātu, paraugprakses un informācijas apmaiņu, tostarp starp dalībvalstīm, kurām ir kopīgi riski; ";

b) *punkta f) apakšpunktu* aizstāj ar šādu:

"f) **apkopo un izplata dalībvalstu sniegto informāciju; organizē pieredzes apmaiņu par riska pārvaldības spēju novērtēšanu un atvieglo paraugprakses apmaiņu saistībā ar novēršanas un sagatavotības plānošanu, tostarp ar brīvprātīgas salīdzinošās izvērtēšanas starpniecību; "**

c) *punkta i) apakšpunktu* aizstāj ar šādu:

"i) **uzsver riska novēršanas svarīgumu, atbalsta dalībvalstis izpratnes veicināšanas, publiskas informācijas un izglītošanas jomā un atbalsta dalībvalstu centienus publiskas informācijas sniegšanā par brīdināšanas sistēmām, sniedzot norādes par šādām sistēmām, tostarp pārrobežu līmenī; "**

- 4) lēmuma 6. pantu ■ aizstāj ar šādu:

"6. pants

Riska pārvaldība

1. *Lai sekmētu efektīvu un saskaņotu pieeju katastrofu novēršanai un sagatavotībai tām, daloties nesensitīvā informācijā, proti, informācijā, kuras izpaušana nebūtu pretrunā būtiskajām dalībvalstu drošības interesēm, un sekmētu paraugprakses apmaiņu Savienības mehānisma ietvaros, dalībvalstis:*

- a) ***turpina*** izstrādāt riska novērtējumus *valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;*
- b) ***turpina attīstīt riska pārvaldības spēju novērtēšanu*** valsts vai attiecīgā vietējā līmenī ■ ;
- c) ***turpina*** izstrādāt un pilnveidot katastrofu riska pārvaldības plānošanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī ■ ;

■

- d) *Komisijai dara pieejamu a) un b) apakšpunktā minēto novērtējumu attiecīgo elementu kopsavilkumu, galveno uzmanību pievēršot būtiskākajiem riskiem. Attiecībā uz būtiskākajiem riskiem, kam ir pārrobežu ietekme, kā arī – vajadzības gadījumā – attiecībā uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, dalībvalstis apraksta prioritārus novēršanas un sagatavotības pasākumus*. *Kopsavilkumu Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 31. decembrim un pēc tam ik pēc trim gadiem, un visos svarīgu izmaiņu gadījumos;*
- e) *brīvprātīgi piedalās salīdzinošā izvērtēšanā attiecībā uz riska pārvaldības spēju novērtēšanu.*
2. *Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm var arī izveidot īpašus konsultēšanās mehānismus, lai uzlabotu atbilstīgu novēršanas un sagatavotības plānošanu un koordināciju starp dalībvalstīm, kuras var skart līdzīga veida katastrofas, tostarp saskaņā ar 1. punkta d) apakšpunktu apzināto pārrobežu risku un to risku gadījumā, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas.*
3. *Komisija kopā ar dalībvalstīm līdz 2019. gada 22. decembrim turpina izstrādāt pamatnostādnes par 1. punkta d) apakšpunktā minētā kopsavilkuma iesniegšanu.*

4. *Gadījumos, kad dalībvalsts, izmantojot Savienības mehānismu, bieži lūdz viena un tā paša veida palīdzību saistībā ar viena un tā paša veida katastrofām, Komisija pēc tam, kad ir rūpīgi izvērtēti aktivizēšanas iemesli un apstākļi, un ar mērķi atbalstīt attiecīgo dalībvalsti, lai pastiprinātu tajā novēršanas un sagatavotības līmeni, var:*
- a) *lūgt dalībvalstij sniegt papildu informāciju par konkrētiem novēršanas un sagatavotības pasākumiem saistībā ar risku, kas attiecas uz minētā veida katastrofām; un*
 - b) *attiecīgos gadījumos, pamatojoties uz sniegto informāciju,:*
 - i) *ierosināt izvietot uz vietas ekspertu grupu, lai sniegtu padomus par novēršanas un sagatavotības pasākumiem; vai*
 - ii) *sniegt ieteikumus par to, kā attiecīgajā dalībvalstī pastiprināt novēršanas un sagatavotības līmeni. Komisija un minētā dalībvalsts informē viena otru par visiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šādiem ieteikumiem.*

Gadījumā, kad dalībvalsts, izmantojot Savienības mehānismu, viena un tā paša veida palīdzību saistībā ar viena un tā paša veida katastrofām lūdz trīs reizes trijos gados pēc kārtas, a) un b) apakšpunktu piemēro, ja vien rūpīgs biežās aktivizēšanas iemeslu un apstākļu izvērtējums neparāda, ka tas nav nepieciešams.";

5) lēmuma 10. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai uzlabotu reaģēšanas operāciju plānošanu *gan dabas, gan cilvēka izraisītu katastrofu gadījumos* saskaņā ar Savienības mehānismu, tostarp izstrādājot tādus scenārijus reaģēšanai uz katastrofām, kuru pamatā ir 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie riska novērtējumi un 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais pārskats par riskiem, apzinot līdzekļus un izstrādājot plānus reaģēšanas spēju izvietošanai.";

6) lēmuma 11. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Eiropas civilās aizsardzības rezerve";

b) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Izveido Eiropas civilās aizsardzības rezervi. To veido *brīvprātīgu* rezervju saraksts, kurā jau iepriekš ir iekļautas dalībvalstu reaģēšanas spējas, un tā ietver moduļus, citas *reaģēšanas spējas un ekspertu kategorijas*."

- 1.a** *Palīdzība, ko dalībvalsts sniedz, izmantojot Eiropas civilās aizsardzības rezervi, papildina esošās spējas dalībvalstī, kas prasa palīdzību, neskarot dalībvalstu primāro atbildību par katastrofu novēršanu un reaģēšanu uz tām savā teritorijā.*
2. Pamatojoties uz apzinātajiem riskiem, *vispārējām spējām un nepietiekamību*, Komisija *ar īstenošanas aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 32. panta 1. punkta f) apakšpunktu, nosaka* Eiropas civilās aizsardzības rezervei nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidus un skaitu ("spēju mērķi").

Komisija *sadarbībā ar dalībvalstīm* uzrauga to spēju mērķu īstenošanas progresu, *kas izklāstīti šā punkta pirmajā daļā minētajos īstenošanas aktos, un apzina iespējamu būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē. Ja šāda nepietiekamība ir apzināta, Komisija pārbauda, vai nepieciešamās spējas dalībvalstīm ir pieejamas ārpus Eiropas civilās aizsardzības rezerves. Komisija* mudina dalībvalstis novērst *būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē, un* tā var dalībvalstis atbalstīt saskaņā ar 20. pantu, 21. panta 1. punkta i) apakšpunktu un 21. panta 2. punktu.";

I

7) lēmuma 12. pantu aizstāj ar šādu:

"12. pants

rescEU

1. Tiek izveidots mehānisms *rescEU*, lai sniegtu *palīdzību smagās situācijās*, kad ar esošajām *kopīgajām* spējām *valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, attiecīgajos apstākļos nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dažādu veidu katastrofām, kas minētas 1. panta 2. punktā.*

Lai garantētu efektīvu reaģēšanu uz katastrofām, Komisija un dalībvalstis attiecīgā gadījumā nodrošina rescEU spēju pienācīgu ģeogrāfisko sadalījumu.

2. *Komisija ar īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, nosaka, no kādām spējām sastāv rescEU, ņemot vērā apzinātos un jaunus riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību Savienības līmenī, jo īpaši tādās jomās kā meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie un nukleārie incidenti un neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi. Minētajos īstenošanas aktos tiek nodrošināta saskanība ar citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem. Pirmos šādus īstenošanas aktus pieņem ... [trīs mēneši pēc šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.]*

I

3. ***Dalībvalstis rescEU spējas iegādājas, nomā vai ņem līzīngā. Šajā nolūkā Komisija, nenākot klajā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, dalībvalstīm var piešķirt tiešas dotācijas. Ja Komisija rescEU spējas iepērk dalībvalstu vārdā, piemēro kopējo iepirkuma procedūru. Savienības finansiālo palīdzību piešķir saskaņā ar Savienības finanšu noteikumiem.***

I

rescEU spējas uzņem tās dalībvalstis, kuras šīs spējas iegādājas, nomā vai ņem līzīngā. Kopējā iepirkuma gadījumā rescEU spējas uzņem tās dalībvalstis, kuru vārdā šīs rescEU spējas tiek iepirktas.

4. Komisija, ***apspriežoties ar dalībvalstīm***, nosaka kvalitātes prasības tām reaģēšanas spējām, kas ir daļa no *rescEU*. Kvalitātes prasības balstās uz atzītiem starptautiskiem standartiem, ja šādi standarti jau pastāv.
5. ***Dalībvalsts, kurai pieder, kura nomā vai ņem līzīngā rescEU spējas***, nodrošina ***minēto spēju reģistrāciju CECIS un minēto spēju pieejamību un izvietojamību Savienības mehānisma operāciju vajadzībām.***

rescEU spējas valstu vajadzībām, kā norādīts 23. panta 4. a punktā, var izmantot tikai tad, ja tās netiek izmantotas vai nav nepieciešamas reaģēšanas operāciju vajadzībām saskaņā ar Savienības mehānismu.

rescEU spējas izmanto saskaņā ar īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, un darbības līgumiem, kas noslēgti starp Komisiju un dalībvalsti, kurai pieder, kura nomā vai ņem līzīngā šādas spējas, turklāt darbības līgumos rescEU spēju izvietojšanas noteikumi tiek papildus precizēti, tostarp attiecībā uz iesaistītajiem darbiniekiem.

6. Pēc tam, kad *atbilstoši 15. pantam vai 16. panta 1. līdz 9. punktam un 11., 12 un 13. punktam* ar ERCC starpniecību ir saņemts palīdzības pieprasījums, *rescEU* spējas ir pieejamas reaģēšanas operācijām saskaņā ar Savienības mehānismu. Lēmumu par spēju izvietojšanu *un demobilizāciju un visus lēmumus konfliktējošu pieprasījumu gadījumā* pieņem Komisija *ciešā koordinācijā ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, un dalībvalsti, kurai attiecīgā spēja pieder, kura to nomā vai ņem līzīngā, saskaņā ar darbības līgumiem, kā noteikts 5. punktā.*

Par reaģēšanas operāciju vadību ir atbildīga dalībvalsts, kuras teritorijā ir izvietotas rescEU spējas. Ja izvietojšana notiek ārpus Savienības, tad dalībvalstis, kas uzņem rescEU spējas, ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu rescEU spēju pilnīgu iekļaušanu vispārējā reaģēšanā.

7. Izvietošanas gadījumā Komisija **ar ERCC starpniecību** vienojas ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, par *rescEU* spēju operatīvo izvietošanu. Dalībvalsts, kas prasa palīdzību, operāciju laikā veicina operatīvo koordināciju starp savām spējām un *rescEU* ietvaros veiktajām darbībām.
8. Komisija ar *ERCC* starpniecību atbilstīgi 15. un 16. pantam vajadzības gadījumā veicina koordināciju starp dažādažām reaģēšanas spējām.

9. Dalībvalstis tiek informētas par *rescEU* spēju operatīvo statusu, izmantojot *CECIS*.

10. ***Ja katastrofa, kas notiek ārpus Savienības, varētu nopietni skart vienu vai vairākas dalībvalstis vai tās iedzīvotājus, rescEU spējas var izvietot saskaņā ar šā panta 6. līdz 9. punktu.***

Ja rescEU spējas ir izvietotas trešās valstīs, specifiskos gadījumos saskaņā ar īstenošanas aktu, kuru pieņem saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, un kā papildus precizēts darbības līgumos, kas minēti šā panta 5. punktā, dalībvalstis var atteikties izvietot savu personālu."

8) **lēmuma 13. pantu groza šādi:**

a) virsrakstu aizstāj **ar šādu:**

"Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls";

b) **panta 1. punktu groza šādi:**

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"1. Komisija izveido attiecīgo civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldības dalībnieku un iestāžu, **tostarp izcilības centru, universitāšu un pētnieku,** tīklu, kas kopā ar Komisiju veido Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu. **Komisija pienācīgi ņem vērā specializētās zināšanas, kas pieejamas dalībvalstīs un organizācijās, kuras darbojas uz vietas.**

Tīkls, **cenšoties panākt līdzsvarotu dzimumu pārstāvību** un vajadzības gadījumā cieši sadarbojoties ar attiecīgajiem zināšanu centriem, veic šādus uzdevumus apmācību, praktisko nodarbību, gūto atziņu un zināšanu izplatīšanas jomā:";

ii) **punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:**

" a) **izveido un pārvalda civilās aizsardzības un ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomā strādājoša personāla apmācības programmu par katastrofu novēršanu, sagatavotību tām un reaģēšanu uz tām. Ar programmu sekmē paraugprakses apmaiņu civilās aizsardzības jomā, un tajā ir iekļauti kopīgi kursi un ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomas specializēto zināšanu apmaiņas sistēma, tostarp jaunu profesionāļu un pieredzējušu brīvprātīgo apmaiņa un dalībvalstu ekspertu norīkošana.**

Apmācības programma ir vērsta uz to, lai stiprinātu 9., 11. un 12. pantā minēto spēju koordināciju, savietojamību un papildināmību un lai uzlabotu ekspertu kompetenci, kā minēts 8. panta d) un f) punktā;";

iii) *punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

"f) stimulē pētniecību un inovāciju un veicina attiecīgu jaunu tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu Savienības mehānisma vajadzībām.";

c) *pievieno šādu punktu:*

"4. Komisija pastiprina sadarbību apmācības jomā un paplašina zināšanu un pieredzes apmaiņu starp Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu un starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm, lai palīdzētu izpildīt starptautiskās saistības attiecībā uz katastrofu riska mazināšanu, jo īpaši Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, kas pieņemta trešajā ANO Pasaules konferencē par katastrofu riska mazināšanu, kura norisinājās Sendai (Japānā) 2015. gada 18. martā, paredzētās saistības.";

9) lēmuma 15. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, skartā dalībvalsts var prasīt palīdzību ar ERCC starpniecību. Šāds pieprasījums ir pēc iespējas specifisks. Palīdzības pieprasījums beidzas ne vēlāk kā pēc 90 dienām, ja vien ERCC netiek iesniegti jauni elementi, kas pamato nepieciešamību sniegt turpmāku vai papildu palīdzību.";

10) lēmuma 16. panta 1. **un 2. punktu** aizstāj ar šādiem:

- "1. Ja ārpus Savienības notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, skartā valsts var prasīt palīdzību ar *ERCC* starpniecību. Palīdzību var prasīt arī Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras vai kāda attiecīga starptautiska organizācija vai ar to starpniecību. Palīdzības pieprasījums beidzas ne vēlāk kā pēc 90 dienām, ja vien *ERCC* netiek iesniegti jauni elementi, kas pamato nepieciešamību sniegt turpmāku vai papildu palīdzību.
2. *Saskaņā ar šo pantu īstenojamās intervences var veikt kā autonomas palīdzības intervences vai kā ieguldījumu kādas starptautiskas organizācijas vadītā intervencē. Savienības koordinācija ir pilnībā integrēta vispārējā koordinācijā, ko nodrošina Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas birojs (OCHA), un tiek ievērota tā vadošā loma. Cilvēka izraisītu katastrofu vai sarežģītu ārkārtas situāciju gadījumā Komisija nodrošina saskanību ar Eiropas konsensu par humāno palīdzību* un humanitāro principu respektēšanu.*

* OV C 25, 30.1.2008., 1. lpp.";

11) lēmuma 19. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

- "1. Savienības mehānisma īstenošanai paredzētais finansējums 2014.–2020. gada laikposmam ir **574 028 000** EUR faktiskajās cenās.

Summu **425 172 000** EUR faktiskajās cenās finansē no daudzgadu finanšu shēmas 3. izdevumu kategorijas "Drošība un pilsoniskums", un **148 856 000** EUR faktiskajās cenās – no 4. izdevumu kategorijas "Globālā Eiropa".";

12) iekļauj šādu pantu:

"20.a pants

Atpazīstamība *un apbalvojumi*

1. Jebkāda palīdzība vai finansējums, ko piešķir saskaņā ar šo lēmumu, sniedz Savienībai pienācīgu atpazīstamību, tostarp nodrošinot Savienības emblēmas pamanāmību saistībā ar 11. un 12. pantā un 21. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajām spējām. *Komisija izstrādā komunikācijas stratēģiju, lai panāktu, ka to darbību taustāmie rezultāti, kas veiktas saskaņā ar Savienības mehānismu, ir iedzīvotājiem redzami.*
2. *Komisija piešķir medaļas, lai atzinīgi novērtētu un godinātu ilgtermiņa apņēmību un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā."*

13) lēmuma 21. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta j) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"j) *rescEU spēju* izveide, pārvaldība un uzturēšana saskaņā ar 12. pantu;"

b) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta pirmās daļas c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) izmaksām, kas ir vajadzīgas reaģēšanas spēju uzlabošanai vai remontam, lai pārveidotu tās uz tādu gatavības un pieejamības stāvokli, kurš ļauj tās saskaņā ar Eiropas civilās aizsardzības rezerves kvalitātes prasībām un – vajadzības gadījumā – sertifikācijas procesā formulētajiem ieteikumiem izvietot kā daļu no Eiropas civilās aizsardzības rezerves ("pielāgošanas izmaksas"). Minētās izmaksas var būt izmaksas, kas saistītas ar moduļu un citu reaģēšanas spēju darbību, savietojamību, autonomiju, pašapgādi, transportējamību, bagāžu, un citas vajadzīgas izmaksas, ja tās tiešā veidā attiecas uz spēju iekļaušanu Eiropas civilās aizsardzības rezervē.

Ar pielāgošanas izmaksām var segt:

- i) 75 % no attiecināmajām izmaksām uzlabošanas gadījumā, ar noteikumu, ka tās nepārsniedz 50 % no vidējām spēju izveides izmaksām; un
- ii) 75 % no attiecināmajām izmaksām remonta gadījumā.

Reaģēšanas spējas, kas saņem finansējumu saskaņā ar i) un ii) punktu, kā daļu no Eiropas civilās aizsardzības rezerves dara pieejamas uz minimālo laikposmu, *kas ir saistīts ar saņemto finansējumu un ir no 3 līdz 10 gadiem, sākot no brīža, kad tās ir faktiski pieejamas kā daļa no Eiropas civilās aizsardzības rezervēm*, izņemot gadījumus, kad to ekonomiskās izmantošanas ilgums ir īsāks.

Pielāgošanas izmaksas var būt vienības izmaksas vai vienreizēji maksājumi, ko nosaka pēc spēju veida.";

- ii) pirmās daļas d) apakšpunktu un otro daļu svītrot;
- c) pievieno šādus punktus:
 - "3. Ar finansiālo palīdzību, kas paredzēta 1. punkta j) apakšpunktā minētajai darbībai, sedz ■ izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību saskaņā ar Savienības mehānismu *atbilstīgi šā punkta otrajai daļai*.

■ Komisija nodrošina, ka šajā punktā minētā finansiālā palīdzība atbilst vismaz 80 % un ne vairāk kā 90 % no kopējām lēstajām izmaksām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu rescEU spēju pieejamību un izvietojamību saskaņā ar Savienības mehānismu. Atlikušo summu sedz dalībvalstis, kas uzņem rescEU spējas. Kopējās lēstās izmaksas katram rescEU spēju tipam nosaka, izmantojot saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu pieņemtos īstenošanas aktus. Kopējās lēstās izmaksas aprēķina, ņemot vērā Ia pielikumā izklāstītās attiecināmo izmaksu kategorijas.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30. pantu, lai grozītu Ia pielikumu attiecībā uz attiecināmo izmaksu kategorijām.

Šajā punktā minēto finansiālo palīdzību var īstenot ar daudzgadu darba programmām. Darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu gadu, budžeta saistības var tikt sadalītas gada maksājumos.

4. *Attiecībā uz spējām, kas ir izveidotas, lai reaģētu uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, kā definēts saskaņā ar 32. panta 1. punkta ha) apakšpunktu pieņemtajos īstenošanas aktos, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz visas izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pieejamību un izvietojamību.*
5. Izmaksas, kas minētas **■** 3. punktā, var būt vienības izmaksas, vienreizēji maksājumi vai vienotas likmes, ko vajadzības gadījumā nosaka pēc spēju kategorijas vai veida.";

(14) ***lēmuma 23. pantu groza šādi:***

a) **■** virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Attiecināmās darbības, kas ir saistītas ar aprīkojumu un operācijām";

b) iekļauj šādu punktu:

"1.a Savienības finansiālā palīdzība, kuru piešķir Eiropas civilās aizsardzības rezervē to iepriekš neiekļauto spēju transportam, un kuras katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā izvieta Savienībā vai ārpus tās, nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām."

c) panta 2., 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

■ 2. Savienības finansiālā palīdzība, kuru piešķir Eiropas civilās aizsardzības rezervē iepriekš iekļautām spējām, nepārsniedz 75 % no izmaksām, kas katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā Savienības vai iesaistītās valsts iekšienē rodas saistībā ar spēju darbību, tostarp transportu.

3. Transportam paredzētā Savienības finansiālā palīdzība nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām, kas saistītas ar Eiropas civilās aizsardzības rezervē jau iepriekš iekļauto spēju transportēšanu tad, kad šīs spējas tiek izvietotas katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā ārpus Savienības, kā minēts 16. pantā.

4.b *Gadījumā, ja rescEU spējas izvieta saskaņā ar Savienības mehānismu, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 75 % no darbības izmaksām.*

Atkāpjoties no pirmās daļas, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no to rescEU spēju darbības izmaksām, kuras nepieciešamas attiecībā uz katastrofām, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, ja minētās spējas izvietotas saskaņā ar Savienības mehānismu.

4.c *Izvietošanai ārpus Savienības, kā minēts 12. panta 10. punktā, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no darbības izmaksām.*

4.d *Ja ar šajā pantā minēto Savienības finansiālo palīdzību netiek segti 100 % no izmaksām, atlikušo izmaksu summu sedz palīdzības pieprasītājs, ja vien ar dalībvalsti, kas sniedz palīdzību, vai dalībvalsti, kas uzņem rescEU spējas, nav panākta cita vienošanās."*

d) pievieno šādu punktu:

"8. Transporta izmaksas var būt vienības izmaksas, vienreizēji maksājumi vai vienotas likmes, ko nosaka pēc izmaksu kategorijas."

15) lēmuma 26. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Par darbībām, par kurām tiek saņemta finansiāla palīdzība saskaņā ar šo lēmumu, nevar saņemt palīdzību no citiem Savienības finanšu instrumentiem. Tomēr, **saskaņā ar 191. panta 1. punktu Regulā (ES, Euratom) 2018/1046*** finansiāla palīdzība, kas piešķirta saskaņā ar šā lēmuma 21., 22. un 23. pantu, neliedz saņemt finansējumu no citiem Savienības instrumentiem atbilstīgi tur paredzētajiem nosacījumiem.

Komisija nodrošina, lai pretendenti uz finansiālo palīdzību, ko sniedz saskaņā ar šo lēmumu, un šādas palīdzības saņēmēji sniegtu tai informāciju par finansiālo palīdzību, kas saņemta no citiem avotiem, tostarp no Savienības vispārējā budžeta, un par izskatīšanā esošajiem pieteikumiem šādas palīdzības saņemšanai.

2. **Attīsta** sinerģijas, papildināmību **un pastiprinātu koordināciju** ar citiem Savienības instrumentiem, piemēram, instrumentiem, ar ko atbalsta kohēzijas, lauku attīstības, pētniecības, veselības, **■** migrācijas un drošības politiku, **kā arī ar Eiropas Savienības Solidaritātes fondu**. Ja reaģē uz humanitārām krīzēm trešās valstīs, Komisija nodrošina papildināmību un saskaņotību starp darbībām, kas finansētas saskaņā ar šo lēmumu, un darbībām, kuras finansētas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1257/96, **un nodrošina, ka minētās darbības tiek īstenotas atbilstoši Eiropas konsensam par humāno palīdzību.**

* **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.)."**

16) lēmuma 28. pantu groza šādi:

a) **panta 1. punktu** aizstāj ar šādu:

"1. Savienības mehānisms ir atvērts, lai tajā varētu piedalīties:

a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) locekles, saskaņā ar EEZ līguma noteikumiem un citas Eiropas valstis, ja to paredz nolīgumi un procedūras;

b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un noteikumiem par minēto valstu līdzdalību Savienības programmās.

1.a Līdzdalība Savienības mehānismā ietver līdzdalību tā darbībā saskaņā ar šajā lēmumā paredzētajiem mērķiem, prasībām, kritērijiem, procedūrām un termiņiem, un tā ir saskaņā ar specifiskiem nosacījumiem, kas izklāstīti nolīgumos starp Savienību un iesaistīto valsti.";

b) **panta 3. punktu** aizstāj ar šādu:

"3. Starptautiskas vai reģionālas organizācijas vai valstis, kuras piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikā, var sadarboties darbībā saskaņā ar Savienības mehānismu, ja to atļauj attiecīgie divpusējie vai daudzpusējie nolīgumi starp minētajām organizācijām vai valstīm un Savienību.";

17) lēmuma 30. pantu aizstāj ar šādu:

"30. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. *Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.*
2. *Pilnvaras pieņemt 19. panta 5. un 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2020. gada 31. decembrim.*
3. *Pilnvaras pieņemt 21. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no ... [šī grozošā lēmuma spēkā stāšanās dienā].*
4. *Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 19. panta 5. un 6. punktā un 21. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos tiesību aktus.*
5. *Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.*
6. *Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.*
7. *Saskaņā ar 19. panta 5. un 6. punktu un 21. panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja līdz minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.";*

18) lēmuma 32. panta 1. punkta g) un h) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"g) *rescEU* izveide, pārvaldība un uzturēšana, kā paredzēts 12. pantā, tostarp izvietošanas lēmumu un darbības procedūru kritēriji, ***kā arī izmaksas, kā minēts 21. panta 3. punktā;***

h) Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla izveide un organizācija, kā paredzēts 13. pantā;

ha) ***tādu risku kategorijas, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, un atbilstošās spējas, ar ko tiem pievērsties;***

hb) ***kritēriji un procedūras, ar ko atzīst ilgtermiņa apņemšanos un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā, kā minēts 20.a pantā."***

19) lēmuma 34. pantu aizstāj ar šādu:

"34. pants

Novērtēšana

1. Darbības, par kurām tiek saņemta finansiāla palīdzība, regulāri uzrauga, lai sekotu to īstenošanai.

2. *Komisija reizi divos gados Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par operācijām, kas veiktas saskaņā ar 11. un 12. pantu, un par šajā sakarībā panākto progresu. Ziņojumā iekļauj informāciju par panākumiem, kas gūti, lai sasniegtu spēju mērķus un novērstu atlikušo nepietiekamību, kā minēts 11. panta 2. punktā, ņemot vērā rescEU spēju izveidi saskaņā ar 12. pantu. Ziņojumā arī sniedz pārskatu par budžeta un izmaksu attīstības tendencēm attiecībā uz reaģēšanas spējām un izvērtējumu par šo spēju turpmākas attīstības vajadzībām.*
3. *Komisija novērtē šā lēmuma piemērošanu un Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2023. gada 31. decembrim – un reizi piecos gados pēc tam – iesniedz paziņojumu par šā lēmuma, jo īpaši 6. panta 4. punkta un rescEU spēju, efektivitāti, rentabilitāti un turpmāku īstenošanu. Minētajam paziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumus šā lēmuma grozījumiem.";*

20) lēmuma 35. pantu aizstāj ar šādu:

"35. pants

Pārejas noteikumi

Līdz 2025. gada 1. janvārim Savienības finansiālo palīdzību var sniegt, lai segtu 75 % no izmaksām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu ātru piekļuvi valsts spējām, atbilstoši tām spējām, kas noteiktas saskaņā ar 12. panta 2. punktu. Minētajā nolūkā Komisija, nenākot klajā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, dalībvalstīm var piešķirt tiešas dotācijas.

Panta pirmajā daļā minētās spējas tiek izraudzītas par rescEU spējām līdz šā pārejas laika beigām.

Atkāpjoties no 12. panta 6. punkta, lēmumu par pirmajā daļā minēto spēju izvietojumu pieņem dalībvalsts, kas tās ir darījusi pieejamas kā rescEU spējas. Ja vietējas ārkārtas situācijas, force majeure vai izņēmuma gadījumos citi būtiski iemesli liedz dalībvalstij minētās spējas darīt pieejamas konkrētā katastrofas situācijā, minētā dalībvalsts cik drīz vien iespējams informē Komisiju, atsaucoties uz šo pantu.";

21) lēmuma 38. pantu svīturo;

22) Atsauces uz "Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējām", "EERC" un "brīvprātīgo rezervju sarakstu" visā lēmuma tekstā tiek aizstātas ar atsauci uz "Eiropas civilās aizsardzības rezervi";

23) iekļauj Ia pielikumu, kas izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Šis lēmums *stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Spēkā esošos noteikumus, kas ietilpst Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 28. panta darbības jomā, turpina piemērot, kamēr tie attiecīgi netiek aizstāti.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

Pielikums

"Ja pielikums

To izmaksu kategorijas, kas ir attiecināmas saistībā ar kopējo lēsto izmaksu aprēķināšanu saskaņā ar 21. panta 3. punktu

- 1. Aprīkojuma izmaksas*
- 2. Apkopes izmaksas, tostarp remonta izmaksas*
- 3. Apdrošināšanas izmaksas*
- 4. Apmācības izmaksas*
- 5. Uzglabāšanas izmaksas*
- 6. Reģistrēšanas un sertificēšanas izmaksas*
- 7. Patērējamo materiālu izmaksas*
- 8. Izmaksas saistībā ar personālu, kas nepieciešams lai nodrošinātu rescEU spēju pieejamību un izvietojamību."*

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgais paziņojums

Papildu finansējums Savienības civilās aizsardzības mehānisma īstenošanai 2019. un 2020. gadā ir noteikts 205,6 miljonu EUR apmērā. Neskarot budžeta lēmēj institūcijas pilnvaras, daļa no kopējā *rescEU* budžeta palielinājuma būtu jādara pieejama, veicot pārvietojumus 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas 3. izdevumu kategorijā (Drošība un pilsoniskums) un 4. izdevumu kategorijā (Globālā Eiropa). Visas trīs iestādes atgādina, ka daļa līdzekļu pārdales jau ir paredzēta 2019. gada budžetā, un 15,34 miljoni EUR jau bija iekļauti finanšu plānojumā 2020. gadam.

Saistībā ar 2020. gada budžeta procedūru Komisija tiek aicināta ierosināt papildus pārvietot līdzekļus 18,24 miljonu EUR apmērā, lai minētajās izdevumu kategorijās 2019. un 2020. gadā sasniegtu 50 % līmeni.
